

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

Klasa 47 (2)

INDUSTRIJSKE SVOJINE

Izdan 1. Februara 1930.

PATENTNI SPIS BR. 6787

Buchli Jacob, inženjer, Winterthur, Švajcarska.

Sastavljeno pregibno vratilo za vozila po šinama.

Prijava od 26. marta 1929.

Važi od 1. septembra 1929.

Traženo pravo prvenstva od 23. juna 1928. (Nemačka).

Poznato je, da se pregibna vratila za parne lokomotive sa stublinama, koje leže u unutrašnjosti koloseka, sastavljaju iz raznih delova na pr. iz delova vratila, krivajskih ručica i krivajskih rukavica. Takva pregibna vratila, koja su većinom sastavljena od 9 delova izrađivana su u Engleskoj po sistemu Webb, a njihov je smisao u tome, što se ona mogu izraditi iz prostih, srazmerno lakih delova i daju se sastaviti pod tiskom dok se pregibna vratila, koja su izrađena iz jednog komada, moraju mnogo teže iskivati, odn. istiskati i prerađivati, gde također kod delimične greške ide u štetu ceo komad. Svako pregibno vratilo sa krivajama izvan koloseka, uslovljava, da se za osovinska ležišta naprave izresci u okvirnom limu, većinom odozgo, koji treba opet da se zatvore držačima za osovinu.

Tim se izrescima mnogo slabi okvir, pa je onda potrebno, naročito kod limanih okvira, da se upotrebe jake ležišne makaze i ležišna klešta, da bi se okviru delimično opet dala izgubljena čvrstoća. Zbog izrezaka mora se okvirni lim izabrati po mogućstvu što viši, ipak je ta konstrukciona visina u mnogim slučajevima ograničena.

Prema zamisli ovog pronalaska, ne izrezuje se više okvir na mestima za osovinska ležišta, nego se svaki okvirni lim snabdene jednom rupom, u koju se uvlači jednodelna ležišna čaura.

Dakle snabdevanje okvira izrescima za ležišta smanjuje se na najmanju meru, pa

se može proći sa nižim okvirnim limovima, koji su radi toga i lakši.

Da bi se sad mogla smestiti osovina u ležišne čaure, mora se ona sastojati iz više delova na pr. iz dva vratilska bataljka, koji su na jednom kraju snabdeveni jednom krivajom a na drugom kraju jednim konusom, i iz jednog zupčanika, čija je glavčina snabdevena koničnim bušotinama, pa služi kao spojnička čaura za oba vratilska bataljka. Protiv okretanja u čauri učvršćuju se vratilski bataljci klinovima, pa se pored toga obezbeđuju u međusobnom položaju pomoću poprečnih klinova, koji prolaze kroz glavčinu i kroz vratilski bataljak. Uzdužni klinovi obezbeđuju konične vratilske krajeve, protiv okretanja u koničnim delovima glavčine, dok poprečni klinovi u prvom redu treba da spreče odvajanje u aksijalnom pravcu, a pored toga također obezbeđuju protiv okretanja.

Na priloženom crtežu predstavljena je šematski radi primera zamisao ovog pronalaska.

Svaka od vratilske polovine *a* nosi na jednom kraju krivaju *b*, pa je na drugom kraju snabdevena konusom *c*. Ti konični krajevi *c* leže u odgovarajućim istrugotinama zupčaničeve glavčine *d*, u kojoj su učvršćeni i obezbeđeni koliko uzdužnim klinovima *e* toliko poprečnim klinovima *f*. Vratilo leži pomoću jednodelnih čaura *g* u limanom okviru *h*, koji se na mestu za ležište može pojačati ukrucenjem *i*.

